

รายวิชา สังคมศึกษาฯ

รหัสวิชา ส21101

เรื่อง พระพุทธศาสนา ในดินแดนไทย

ผู้สอน ครูสุธิมา ชุณณรงค์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

พระพุทธศาสนา ในดินแดนไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

อธิบายผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแพร่พระพุทธศาสนา
เข้าสู่ดินแดนไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะและกระบวนการ

วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
เข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

อภิปราบายความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
เข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผล

1

2

ที่มา : 1. www.pixabay.com 07-05-62 sasint
2. <https://lapita.net/tag/นั่งสมาธิ> 07-05-62 Lapita.net

คำถาม

- นักเรียนเคยพบในชีวิตประจำวันหรือได้ปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร และบ่งบอกถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาในชีวิตของคนไทยอย่างไร

พระพุทธศาสนาเข้ามาสู่ดินแดน
ประเทศไทย เมื่อประมาณ พ.ศ. 236
ด้วยการส่งพระสมณทูตไปเผยแพร่
พระพุทธศาสนาในประเทศต่าง ๆ
9 สาย

1. พระพุทธศาสนา สมัยทวารวดี

พื้นแผ่นดินจุดแรกของอาณาจักรสุพรรณภูมิ หรือที่เรียกกันว่า "**แหลมทอง**" ซึ่งท่านพระโสมณะกับพระอุตตระ ได้เดินทางจากชมพูทวีปเข้ามาประดิษฐานไว้

2. พระพุทธศาสนา สมัยศรีวิชัย พ.ศ.1300

อาณาจักรศรีวิชัยในเกาะสุมาตราเจริญรุ่งเรืองในช่วง
พุทธศตวรรษที่ 13 กษัตริย์ศรีวิชัย ทรงนับถือพุทธศาสนา
แบบมหายาน

พระพุทธศาสนาแบบมหายานจึงได้แผ่เข้ามาสู่ภาคใต้ของไทย
ดังหลักฐานที่ปรากฏคือ เจดีย์พระบรมธาตุไชยา พระบรมธาตุ
นครศรีธรรมราช และรูปหล่อพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร

เจดีย์พระบรมธาตุไชยา

ที่มา : พระบรมธาตุไชยา http://www.archae.su.ac.th/art_in_south/index.php/collections/suratthani/item/159-wat-praboramadhat-chaiya-003.html
ฐานข้อมูลศิลปกรรมในภาคใต้

พระบรมธาตุนครศรีธรรมราช

ที่มา : วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร นครศรีธรรมราช <https://www.lib.ru.ac.th/journal2/?p=9291> สनเทศน่ารู้
07-05-62 สนเทศน่ารู้

รูปหล่อพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร

3. พระพุทธศาสนา สมัยลพบุรี พ.ศ.1550

ในสมัยกษัตริย์กัมพูชาราชวงศ์สุริยวรมันเรื่องอำนาจนั้นได้แผ่อาณาเขตขยายออกมาทั่วภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางของประเทศไทย และได้ตั้งราชธานีเป็นที่อำนวยการปกครองเมืองต่าง ๆ ขึ้นหลายแห่ง

เช่น

- เมืองลพบุรี ปกครองเมืองที่อยู่ในอาณาเขตทวารวดี
ส่วนข้างใต้

- เมืองสุโขทัย ปกครองเมืองที่อยู่ในอาณาเขต
ทวารวดีส่วนข้างเหนือ

- เมืองศรีเทพ ปกครองหัวเมืองที่อยู่ตามลุ่มแม่น้ำป่าสัก
- เมืองพิมาย ปกครองเมืองที่อยู่ในที่ราบสูงตอนเหนือ

พระปรางค์สามยอด

ที่มา : พระปรางค์สามยอด <https://travel.mthai.com/region/176712.html>
07-05-62 Mthai

ปราสาทหินพิมาย

ที่มา : ปราสาทหินพิมาย <http://blog.reviewthailand.net>
07-05-62 reviewthailand

4. พระพุทธศาสนา สมัยเถรวาทแบบพุกาม

ในสมัยที่พระเจ้าอโนรุธมหาราช กษัตริย์พุกาม
เรื่องอำนาจตรงรวบรวมเอาพม่ากับรามัญเข้าเป็นอาณาจักร
เดียวกัน แล้วแผ่อาณาเขตเข้ามาถึงอาณาจักรล้านนา
ล้านช้าง จนถึงลพบุรี และทวารวดี

5. พระพุทธศาสนา สมัยสุโขทัย

หลังจากอาณาจักรพุกามและกัมพูชาเสื่อมอำนาจลง
คนไทยจึงได้ตั้งตัวเป็นอิสระ ได้ก่อตั้งอาณาจักรขึ้นเอง
2 อาณาจักร ได้แก่ อาณาจักรล้านนาและอาณาจักรสุโขทัย

6. พระพุทธศาสนา สมัยอยุธยา

พระพุทธศาสนาในสมัยอยุธยาได้รับอิทธิพลของพราหมณ์เข้ามามาก พิธีกรรมต่าง ๆ ได้ปะปนพิธีของพราหมณ์ เน้นความขลังความศักดิ์สิทธิ์ และอิทธิปาฏิหาริย์ มีเรื่องไสยศาสตร์เข้ามาปะปนอยู่มาก ประชาชนมุ่งเรื่องการบุญการกุศล สร้างวัดวาอาราม สร้างปูชนียวัตถุ บำรุงศาสนาเป็นส่วนใหญ่ ในสมัยอยุธยาต้องประสบกับภาวะสงคราม กับพม่า จนเกิดภาวะวิกฤตทางศาสนาหลายครั้ง

7. พระพุทธศาสนา สมัยกรุงธนบุรี

ปี พ.ศ. 2310 กรุงศรีอยุธยาถูกพม่าเข้าตีจนบ้านเมืองแตกยับเยิน พม่าได้ทำลายบ้านเมืองเสียหายย่อยยับ เก็บเอาทรัพย์สินไป กวาดต้อนประชาชนแม้กระทั่งพระสงฆ์ไปเป็นเชลยเป็นจำนวนมาก วัดวาอารามถูกเผาทำลาย ครั้นต่อมา **พระเจ้าตากสินมหาราช** ทรงเป็นผู้นำในการกอบกู้อิสรภาพ สามารถกอบกู้เอกราชจากพม่าได้ ทรงตั้งราชธานีใหม่ คือเมืองธนบุรี ทรงครองราชและปกครองแผ่นดินสืบมา

8. พระพุทธศาสนา สมัยรัตนโกสินทร์

รัชกาลที่ 1

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสร้าง

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

รัชกาลที่ 2

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงฟื้นฟูประเพณีวิสาขบูชา

รัชกาลที่ 3

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ราชบัณฑิตแต่ง
และจารึกสรรพวิทยาและทรงให้สร้างพระนอนยาว 49 เมตร* ไว้ที่
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

รัชกาลที่ 4

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงคิดสร้างพระพุทธรูปที่มี
ลักษณะใกล้เคียงกับมนุษย์มากขึ้น เช่น พระนิรันตราย โปรดเกล้าฯ ให้มี
พิธีมาฆบูชาขึ้นเป็นครั้งแรก

*ที่มา จากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ม.1 อจท สุรวัตร จันทรโสภา

พระนิรันตราย

รัชกาลที่ 5

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงวางรูปแบบการศึกษาคณะสงฆ์ใหม่เป็นแผนกนักธรรมและแผนกบาลี ทรงสถาปนาสถาบันการศึกษาสงฆ์ชั้นสูง

รัชกาลที่ 6

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์วรรณคดีพระพุทธศาสนา ทรงปฏิสังขรณ์และพระราชทานนามพระพุทธรูปยืนที่พบที่เมืองศรีสัชนาลัยว่า พระร่วงโรจนฤทธิ์

รัชกาลที่ 7

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงผนวชและทรงจำพรรษาที่ วัดบวรนิเวศวรวิหาร โปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์ **พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ**

รัชกาลที่ 8

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล มีการแปล พระไตรปิฎกเป็นสำนวนธรรมดาและสำนวนเทศนา เรียกว่า **พระไตรปิฎกเทศนาฉบับหลวง**

รัชกาลที่ 9

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงออกผนวช มีการบัญญัติกฎหมายคณะสงฆ์ มีการสร้างวัดไทยขึ้นในต่างประเทศ และประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของโลก

แผนผังความคิด

ต่อสังคมไทย

ต่อตัวนักเรียน

ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
ในประเทศไทย

ผลจากการเผยแผ่
พระพุทธศาสนา

